

DANIEL HRENCIUC

CU OCHII LA RĂSĂRIT: RELAȚIILE ROMÂNNO-POLONE ÎN PERIOADA INTERBELICĂ (1919 – 1939)

TIPO MOLDOVA

DANIEL HRENCIUC

CU OCHII LA RĂȘĂRIT:
RELAȚIILE ROMÂNNO-POLONE
ÎN PERIOADA INTERBELICĂ
(1919 – 1939)

Coperta I: Regele Carol al II-lea în uniformă de ofițer al Armatei Polone, fiul său Mihai – viitorul rege Mihai I- și mareșalul Edward Rydz-Smigly, 1937.
Sursa: <http://www.audiovis.nac.gov.pl>

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

ISBN 978-973-168-766-7

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Iași, 2012

Tipo Moldova,
E-mail: office@tipomoldova.ro

DANIEL HRENCIUC

CU OCHII LA RĂSĂRIT:
RELAȚIILE ROMÂNNO-POLONE
ÎN PERIOADA INTERBELICĂ
(1919 – 1939)

TIPO MOLDOVA

Dedic această carte memoriei președintelui polonez Lech Kaczyński și a soției sale Maria Kaczyński, precum și delegației dispăruți în tragicul accident aviatic din 10 aprilie 2010 de la Katyń, cu infinită compasiune...

Cuprins

Introducere.....	7
Capitolul I Relațiile româno-polone: excurs biobibliografic	13
Capitolul II Tradiția medievală a relațiilor româno-polone	25
Capitolul III Relațiile româno-polone 1919–1921	47
III.1. <i>Polonia Restituta</i> : renașterea Republicii a II-a Polone.....	47
III.2. Armata Română în operațiunea de eliberare a Pocuției.....	55
III.3. Începuturile: stabilirea relațiilor diplomatice dintre Regatul României Mari și Republica a II-a Polonă	66
III.4. Activitatea delegației Regatului României Mari la Conferința Păcii și atitudinea diplomaților polonezi	76
III.5. Între tradiție și prevedere: frontiera româno-polonă în dezbaterile Conferinței de Pace de la Paris	81
III.6. Problema Basarabiei și sursele înțelegerii româno-polone.....	92
III.7. Polonia la Conferința Păcii	98
III.8. Frontierele estice ale Poloniei.....	101
III.9. „Lituania, patria mea!” Wilno vs. Vilnius	112
III.10. Danzig vs. Gdańsk	118
III.11. Regiunea Teschen/Cieszyn și originile controverselor polono-cehoslovace	123
Capitolul IV Războiul polono-sovietic din anul 1920: atitudinea diplomației românești	135
IV.1. Aspecte ale războiului polono-sovietic	135
IV.2. Diplomația română vs. războiul polono-sovietic.....	152
IV.3. România refuză oferta Poloniei de a participa la împărțirea Ucrainei.....	155
Capitolul V Convenția de alianță defensivă româno-polonă din 3 martie 1921	165

V.1. Motivații și premise	165
V.2. Demersuri politico-diplomatice și militare româno-polone pentru semnarea Convenției de Alianță defensivă la 3 martie 1921	169
V.3. „Alianța cu România trebuie să existe!” Dezbateri politice și ecouri de presă legate de semnarea Convenției dintre România și Polonia la 3 martie 1921	176
V.4. Polonia și Mica Înțelegere: împreună sau separat?.....	185
Capitolul VI Vizite reciproce	203
Capitolul VII Relații militare româno-polone.....	213
Capitolul VIII Reînnoirea Convenției româno-polone din 3 martie 1921	251
VIII.1. Alianța româno-polonă 1921-1926: analiză comparativă.....	257
Capitolul IX Józef Piłsudski vizitează România.....	263
Capitolul X România, Polonia și Pactul Briand-Kellog	275
Capitolul XI Reînnoirea tratatului româno-polon din 1931	283
Capitolul XII Lumini și umbre în relațiile româno-polone (1932 – 1936)	291
XII.1. România, Polonia și Pactul de neagresiune cu Uniunea Sovietică	291
XII.2. România și Polonia. Aspecte ale rivalității Nicolae Titulescu vs. Józef Beck	302
XII.3. România și Tratatul de neagresiune germano – polon din 26 ianuarie 1934	308
XII.4. Presa poloneză despre demiterea lui Nicolae Titulescu	337
XII.5. Demiterea lui Nicolae Titulescu: relansarea alianței româno – polone?.....	338
Capitolul XIII Înainte de război: Carol al II-lea vizitează Polonia (25 iunie – 1 iulie 1937).....	349
Capitolul XIV 1938: criza cehoslovacă vs. relațiile româno - polone.....	371

XIV.1. Demersuri diplomatice poloneze în favoarea unei frontiere comună cu Ungaria	398
Capitolul XV Garanții franco-britanice pentru Polonia și România.....	413
Capitolul XVI Demersuri politico-diplomatice pentru introducerea prevederii <i>erga omnes</i> în alianța româno- polonă	417
Capitolul XVII Pactul Molotov-Ribbentrop și consecințele sale pentru România și Polonia	439
Capitolul XVIII Septembrie 1939: destrămarea Republicii a II-a Polone și atitudinea Regatului României Mari.....	449
XVIII.1. 1 septembrie 1939: Germania atacă Polonia.....	449
XVIII.2. 6 septembrie 1939: Consiliul de Coroană de la Cotroceni și neutralitatea Regatului Român	457
XVIII.3. 17 septembrie 1939: Atacul sovietic asupra Poloniei și consecințele sale asupra României	465
XVIII.4. Tezaurul Băncii Naționale a Republicii a II-a Polone tranzitează România.....	475
XVIII.5. Marele refugiu polonez în România	481
XVIII.6. Reorientarea diplomatică a Regatului Român	520
Încheiere	525
Anexe.....	527
Bibliografie selectivă.....	549
Keeping an eye to the East: the Polish-Romanian relations in the interwar period (1919 – 1939) (Summary)	595